

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

Megyei érdeki társadalmi és közgazdasági hetiközlöny

A Bácsbodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal KULA, TELEFON 14 Hirdetések árszabás szerint Nyílt-tér soronként 30 fillér	KISS GYULA B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. elnöke BERCSÉNYI JÓZSEF B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. főjegyzője	SZERKESZTŐSÉG Főszerkesztő BERKOVITS REZSŐ Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK	Előfizetési díj negyedévre 2 K félre 4 K, egész évre 8 K Egyes szám ára 20 fillér Megjelen vasárnap
---	--	--	--

XVI. évfolyam

KULA, 1912 december 15.

50. szám

Harc az egészségért.

A belügyminister már elrendelte az intézkedéseket a kolerajárvány behurcolásának lehető meggátolására. A háborúval ugyanis rendszerint két alakban jár a pusztító halál, amióta csak az emberek hadakoztak egymással. A csatákon el-esettek nemcsak maguk halnak meg, hanem a fegyverek szünetelése után seregestől ragadják magukkal a megsemmisülésbe azok nagy seregét is, kiket a golyó megkímélt, vagy akik a harctól messze voltak. Mert a tömegesen, tehát nem mindig a kellő óvatossággal eltemetett holttestek bomlása, de e mellett a harctéren kimerülésig fokozódott fáradtság, a rossz időben nem ápolható és kéllőleg nem táplálható test elgyöngülése, utat nyit a gyilkos járványok különböző fajainak. Most is már nagy mértékben uralkodik a vérhas, tifusz, de a kolera is. Ezt pedig a foglyok, de a harctérről betegen visszakerülő bolgár és szerb katonák is rohamosan terjeszthetik, mert a visszatérőkkel a mi határainkon sűrűn érintkezhetnek magyarországi lakosok is. Nagyon is szükséges, hogy jó cleve gondoskodjunk a kolera leküzdéséről. Így okoz újabb gondot nekünk és veszteséget ez a szerencsétlen háború, amely annyi pénzügyi nehézség szülőanyja volt, s ezzel még türehtelenebbé teszi a helyzetet. Nagyon is természetes óhajta az a közvéleménynek, hogy bármelyik módon, de véget vessenek a Balkánon tenyésző békétlenségnek.

Gondoskodnunk kell ismét hevenyészett járványkórházakról is, mert a meglevők bizony nem elegendők a biztonság és megnyugvás érzésének fölkelésére. Nem terhetünk ki a rendes állapotok közt levő egészségügyi intézményeink hiányosságának taglalása elől sem.

A székesfővárosi közgyűlésen heves kifakadások hangzottak az ellen, hogy a betegápolási adót a kormány fel akarja emelni 10%-ra. Azt azonban nem emlegették, hogy magának a fővárosnak is rövid idő alatt 4millió K költséggel épít az állam kórházakat, hogy a kórház-hiányon segítve legyen. De nemcsak itt, hanem a vidék mindama helyein, ahol érezhető a kórházhiány, állami kórházakat fognak építeni.

A kórházak szaporodása egyúttal a kultúra haladását is bizonyítja, mert arra mutat, hogy a betegek ma már készségesebben keresnek gyógyulást ott, ahol rendes ápolásuk és eltartásuk van, mint azelőtt, amikor a közömbösség, meg

kuruzslás uralkodott; azaz, hogy uralkodik sokfelé ma is.

Nem elég tehát csupán fenyegető járványok ellen védekeznünk, hanem védekeznünk kell egészségügyünk állandó ellenségeivel szemben is. Sajnos, hogy a gyermekhalandóság, különösen a gyermekjárványok leküzdését még ma sem bírtuk olyan minimumra leszorítani mint leszorították más haladott államokban. Ezen a téren még mindig erősen Kelet vagyunk; nagy az orvoshiány és nagy az indolencia. Hiszen éppen a fővárosban láttuk a legutóbbi *őszi skarlátjárvány* alatt, hogy a gondatlan szülők beteg gyermekeiket elküldték az iskolába, vagy betegen vittek közüli kocsikon, nem törődve azzal, hogy hány más fertőznek meg. Ilyen esetekben azonban a szigorúság nem elég, ha kénytelen papíron maradni. Már pedig ha kevés a kórház és az ápolószemélyzet, ha a szegényeknek nem tudnak ingyen orvosságot adni, sőt nem tudják fölmenteni a szegény szülőt attól a gondtól, hogy betegének elszállításáról és lábadozása idején üdüléséről ne neki kelljen megfizetésének sérelmével gondoskodni: akkor nem küzdhetünk sikeresen a járványok elfojtásán. Erre pedig pénz, meg pénz kell. Az intézkedéseket és az intézmények felállítását az államtól követelik lépten-nyomon: az államnak tehát kell a fedezetről is gondoskodnia.

Mindenesetre helyesebb lenne, ha a polgárság aránylagos megterhelését végre arra használnák föl, hogy a közegészségügyet az egész vonalon államosítsák. Ennek ma még csak kezdeményeit látjuk. Pedig a meg nagyobb betegápolási adót sem éreznék olyan terhesen, ha pld. az orvosi szolgálatot államosítanák. Ennek megvalósítása természetesen nem olyan könnyű feladat, mint az ideája; de éppen azért kellene már most is behatóan foglalkozni vele a közvéleménynek. Erre int bennünket, különösen minden járvány ijesztő beköszöntése.

Hírek a megyéből

A bácsmegei tanítók körében újabb mozgalom indult meg a szervezkedésre. A mozgalom élén *Petényi József* szövetségi elnök és *Páncs Imre* szövets. jegyző, szabadkai illetve oromi tanítók állanak. A tanítóság nevében felhívást küldtek szét és felszólítják a tanítókat, hogy a Bácsbodrogvármegyei Tanítószövetségbe lépjenek be.

centimeter magas férfinél 70 kilogramm a leghevesebb súlyarány. Már elhízásról beszélhetünk hogy ha ezt 10 vagy 15 kilogramm meghaladja.

A túlságos zsírfelhalmozódás nem megveendő veszélyeket rejt magában. A szív munkája egyre nő, ennek következtében a véredények is erősen igénybe vétetnek s csakhamar elvesztik rugalmasságukat. Ezért áll be könnyebben a kövér embereknél az érlemezésedés, koszvény és cukorbetegség. A zsírpárnák megnehezítik a mellkas mozgását, tüdő kitágulását, szenved tehát a tüdő, nem jut elég oxigén a vérbe, amelynek hiányát rövidesen érzi az egész test.

Ebből származnak a krónikus hörg-hurutok s a tüdőorvadásnak is okozója lehet a kövérség.

Hogyan kerüljük el a testsúlynak nem kívánatos megnövekedését és ennek káros következményeit? Ez a kérdés különösen azokat érdekeli, akiket munkájuk az író vagy munkaszatálhoz köt. Nos, mindenekelőtt kevés szénhidrátot! Kevés édeséget, tesztát, kevés sört, általában szeszes italt. A soványodni szándékozók étlapján lehetőleg csak sovány hús szerepeljen, friss salátával, sült burgonyával, gyümölcsevel. A zsíros ételek, édes teszták és az alkohol száműzendők. Ajánlható a világos kávé és megédesített tej ebéd és vacsora után. Es ami fő: sok mozgás. Minden reggel legalább tíz-húsz percet fordítsunk torna-gyakorlatokra. Igen alkalmas, de kissé körülményes mód a soványodásra a hegy-mászás. Jó szolgálatokat tesz az evezés és uszás, a legkevesebbet ér meg a soványodás szempontjából a kerékpározás.

A kávéházban ülő nők rendszeren elhíznak, mert embertársaik szapulása nem számít gimnasztikának és a pukadozás, hogy a másik dának köcsagtollasabb a kalapja, ami eléggé csodálható különben — nem soványít.

Zombori hírek.

A „Zombori Kaszinó Egyesületi Dalárda” jubileuma. Bensőséggel, nagy hatással ünnepelte meg a „Zombori Kaszinó Egyesületi Dalárda” 40éves jubileumát. Az ünnepség annál közvetlenebb volt, mivel ugyanakkor a dalárdának egyik régi tagja, *Staudacher József* ülte meg dalárdai tagságának 40éves jubileumát, akit a dalárda szcp ajándékkal lepelt meg és aki ugyanakkor az Orsz. Dalszövetség részéről aranyéremmel lett kiténtetve. Az országos dalszövetséget *Burdács Rezső* kir. táblabíró, szövetségi alelnök képviselte. Jelen volt az ünnepélyen *Vajna István*, Bácsbodrogvármegye és Zombor város főispánja, míg az *Ujvidéki Dalárdát* *Szabó Imre*, *Hollós Lipót*, *Schubert Márton* és *dr. Piukovich Sándor* képviselték. Az ünnepi lakoma folyamán *Szabó Imre* és *dr. Piukovich Sándor* felköszöntöket mondtak.

Hazánk sok városának társadalmá úgy határozott, hogy ez idényben mulatságok nem lesznek. Zombor vig kedvű lakosságát nem zavarja semmi. Van itt mulatság bőven, csak az ipar, kereskedelem és a közélet — pang. De a zomboriak úgy gondolkoznak, hogy ha nem mulatnak, még kevesebb lesz a forgalom és még esendőbb lesz a közélet. Azért inkább csak mulassanak.

A zombori magántisztviselők dec. 7-ki mulatsága elég jól sikerült. Feltűnt, hogy a főnökök nem jelentek meg a mulatságon. A kabarében többen nagy sikerrel szerepeltek.

Adomány. A zombori felső keresk. iskola 40 Kt küldött a Boszniában fagyoskodó katonáknak.

A szabad Lyceumban e hó 8-án *Loosz István* szabadkai főgimn. tanár előadást tartott a feminizmusról. A feminizmus nem más, mint a nőnek a családi szervezést átalakítására irányuló osztályharca. A feminizmus törekvései a nő osztályérdeket szolgáló pozitív intézmények létesítéséből, a nők foglalkoztatását célzó nevelési reformokból és politikai jogok megadásából állanak. Ránk magyarokra nézve nemzeti érdekeink szempontjából fontosnak tartja, hogy a nőmozgalomban a hazafiság és tisztult erkölcsi felfogás megmaradjon. Csakis így maradhat az emancipált nő az az ideál, aki előtt tisztelettel lehet meghódolni még a legszigorubb bírálatnak is. Az előadót a szép számban megjelent hölgyközönség nagy érdeklődéssel hallgatta és lelkesen megtapsolta.

Szabadkai hírek.

Dr. Biró Károly polgármestert ő felsége udvari tanácsossá nevezte ki. Tíz év előtt választották meg a város polgármesterévé s dec. 21-én ünnepelni fogják ezt az évtordulót. Diszleodás lesz a színházban, melyen a dalárdák, filharmoniai társaság és zenekar is résztvesznek. Másnap Te Deum a Terezs templomban majd diszkozgyűlés és bankett. A rendezőbizottság elnöke *dr. Purgly Sándor* főispán áll. Ez ünnepélyre egy 260 oldalas mű fog megjelenni, mely megvilágítja a város tíz éves fejlődését. *Dr. Biró Károly* polgármestert udvari tanácsossá történt kinevezése alkalmából e hó 10-én az új városháza pompás közgyűlési termében üdvözölte Szabadka város tisztviselői kara. *Dr. Dembitz Lajos* h. polgármester üdvözölte az új méltóságos urat, ki Szabadkát 10 év alatt kiemelte a vidéki elmaradott városok köréből. A polgármester hosszabb beszédben köszönte meg az üdvözlést.

Az új hadtestparancsnok nádasdi Tersztyánszky Károly altábornagy megszemlélte a 86. gyalogezredet.

A munkásbiztosító 40ezer Kt követelt 3évre visszamenőleg a város azon alkalmazottainak járuléka gyanánt, akiknek nyugdíj jogosultságuk nincs és a pénztárba eddig be nem jelentettek. Most véglegesték ezt az ügyet. Az orsz. Pénztár elküldte Szabadkára *Sarkadi Ignác* igazgatót és *dr. Halász Aladár* titkárt, kik *dr. Biró Károly* polgármesterrel 17,000 K egyszerre lefizetendő összegben állapodtak meg.

A Vöröskeresztnek eddig Szabadkán csak 319 tagja van és csak 17 úrinő jelentkezett eddig a *Dr. Sántha György* kórházi főorvos által tartandó betegápolási kurzusra, míg Szegeden már nem is vesznek föl jelentkezőket a kurzusra.

A karcsuság titka.

A türehtelen élelmiszerezés, a piaci drágaság nem fog megmenteni bennünket az elhízás veszedelemétől. Mert az, hogy a túlságosan bő táplálkozás kövérségre vezet, csak általánosságban igaz, tényleg azonban igen sokféle oka van az elhízásodásnak. Hiszen a gyomor is tiltakozik a túltáplálás ellen, még pedig igen nyomtatékos argumentumokkal, étvágytalansággal, emésztési zavarokkal. Tulajdonképpen a napi tápszeremnyiségnek igen kis adaggal való felemelése elég ahhoz, hogy a hizás lassan-lassan bekövetkezzék. Es napi 5 gram zsírosodás eredménye, hogy az ember testsúlya 10 év alatt 20 kilogrammally növekszik. Sok esetben a testmozgás elégtelensége az elhízásra vezet, mert ilyenkor nincs arányban a felvett táplálék és az izmokban felhasznált energia. Végül érdekes, de igen ritka esete az elhízásnak, amikor a test nem képes feldolgozni a felhalmozódott zsírrétegeket. Az elhízásnak ez a neme rendszeren elégtelen anyagcsere, vagy a nyakon levő pajzsmirigy eltávolítása után következik be, valamint az eunuchoknál, a nőknél pedig bizonyos gynecologiai műtétek következtében.

A mérsékelt testesség nem éppen szerencsétlenség, sőt a kövérkés, gömbölyű nő például a bécsi szépségideál. De hasznos is egy kis zsírréteg, különösen a szükség napjaiban, betegség idején, amikor van miből lesoványodni s az ember nem veszít annyit izomerejéből. A túlságos kövérség azonban fölöttébb kellemetlen, azért nem árt egy kis elővigyázat. A normális testalkatu embernek sohasem kell több kilogrammot nyomnia, mint ahány centiméterrel haladja meg testmagassága az egymétert. A nőknél valamivel több is lehet a testsúly. Így például egy 170

Négyezer rálötték Krizse József szabadkai rendőrkapitányra. F. hó 13-án d.u. egy gyanús idegen a Mérges-pusztán rálött dr. Krizse József rendőrkapitányra s aztán elmenekült. Azt hiszik, hogy a merénylő kém volt. A golyók nem találtak. Az idegen üldözése megtették az intézkedéseket.

A „Szerelem” nőgyógyászati intézetet eddig főtartott tüdőbeteg-gondozó intézetet sebesült-kórházba alakítja át és a hadvezetőség rendelkezésére bocsátja. Az összes felmerülő költségeket a nőgyógyászati intézetből kívánja fedezni.

Vojnich Oszkár könyve, melyben a híres vadász legutóbbi ázsiai kalandjairól és tapasztalatairól számol be, Singer és Wolfner budapesti könyvkereskedők kiadásában meg fog jelenni. Az érdekes mű Bácsmezőgyében bizonyára sok olvasóra fog találni.

Halálhíres. Prokesch Ignác főg. tanár neje sz. Szagheister Julianna 58 éves korában elhunyt.

Birkás Kálmán nyug. anyakönyvvezető, földbíró 58 éves korában elhunyt.

Dr. Vajda Gyula a felsőbb leányiskola igazgatója szabad előadást tartott az irodalmi érintkezésről.

A bacsmezőgyei amatőr-festők egyesülete való tömörülést érdekel dec. 7-én este a Nemzeti szállóba gyűlést híttak egybe, melyen magyarkanizsai, zentai, adai, peterveai, topolyai és óbecsei tagok a helybeliekkel az egyesület alapszabályait tárgyalták, valamint a tisztikart választották meg. Karácsonykor tartatot is fognak rendezni Szabadkán, melyen Juhász Árpád, Oláh Sándor, Lyuba Kornél, Tantos és Acél több képpel szerepelnek. Több képe lesz Ikovits Sándor magyarkanizsai tanítónak, ki az egyesületet szervezte.

Szabadkáról november hóban 2133 lovat szállítottak el külföldre.

Képkiallást rendezett a Pest szállodában Solymosi Márton budapesti műkereskedő.

A Szabad Lyceumban csütörtökön a város háza dísztermében, Tantos felsőleányiskolai tanár „Művészet a nevelésben” cím alatt látogatott felolvasást tartott.

A titokzatos öngyilkos nők kiletét végre megállapították: Meitinger Jozefin és leánya Margit voltak. Meitinger János dr. a Dunagőzhajózási Társaság volt orvosának leánya. Amikor az orvos meghalt, Jozefin egyedül maradt szép fiatal leányával s foglalkozás után nézett. Jóakarói mintegy 5-6 évvel ezelőtt a pécsi nemzet színháznál jegykezelőni állást szereztek neki. A pécsi színházban akkoriban Nádasy József, a jelenlegi szabadkai színházigazgató volt a direktora, aki így nyilatkozott: 1907-ben kerültek hozzá Meitingerék. Meitinger Margit, aki noha akkor még csak 13 éves lehetett, fejlett, sudár, szép leány volt. Nem sokáig voltak nála jegykezelőnek Meitingerék, mert a fővárosba mentek, a hol Meitinger Margit a színipályára lépett és Nádasy direktor protezsálására Rákosi színiiskolájának növendéke lett. Anyagiak híján azonban, úgy látszik nem valósíthatta meg tervét a leány, mert nemsokára elhagyta a színiiskolát is. De a színház levegője vonzotta Meitingeréket és sikerült is a Király-színház foyerjében szivarkaárúsió helyet kapniok. Nádasy direktor ezután meg többször is találkozott Meitingerékkel, akik 1909 év elején az osztrák fővárosba költöztek. Wienben beteljesült Meitinger Margitnak legszebb álma, színésznő (kórstanó) lett. Először rövid ideig a Kärththeaternél volt, majd hosszabb ideig a Ronacherben. Ezután hosszú ideig nem hallott róluk hírt, csak most az öngyilkosságukról. Nádasy direktor előadásával végleg világosság derült Meitingerékre, kik a nyomor elől a halálba menekültek.

Szíven lötte magát Raffay István káplár a Halasi-úti kaszárnyában. Jó katona volt, felebbvalói szerettek. Az utóbbi időben buskomor lett. Katonai pompával temették el a moholi illetőségű káplárt.

Egy tisztiszolga. Kovacev Gigo és Marics Ferenc, Birkás Lajos városi adótsízt padiasaról már régebben lopkodták a zabot. Birkás egy éjjel letten erte őket, de a riasztó lövésekre elmenekültek. Kovacev meg azon éjjel egy koresmában nagy verekedést rendezett. Másnap egy főhadnagy a zablopas és verekedés ügyében kihallgatta. Kovacev a kihallgatás után egy szolgálati fegyverrel agyonlőtte magát.

Egy váltóórát. Halasz Ferencet, a szegedi uti átjáró felett, egy mozdony elgázolt és holtan húzták ki a kerekék alól.

Egy 32 éves szobafestő. Govorkovits Vince, szegényesége mellett normális sem volt, mert állandó vándorlást látta fogta el. A napokban törni, zúzni dühöngeni kezdett, úgy hogy neje a mentőkért telefonált, kik erős küzdelem után, megfeksztek és közpoház megfigyelő osztályába szállították.

Egy pincérre. Kiss Lajosra bízták, az állomás vendéglőben, dr. Ringer fővárosi ügyvéd a jegyváltást. 50 K-s bankjegyet adott át neki, de hiába várta vissza, mert azt megszökött. A rendőrség keresi.

Nagyfény állomáson (Csantavér) újra szerencsetlenség történt. Két mozdony a határpont túlhaladása folytán surlódott egymáshoz és e közben Natz István 24 éves mív. munkás a két egymás mellett haladó és egy sinre tartó mozdonyok egyikén a főljárón állt. A surlódásnál a munkás lábai szétroncsolódtak. A szabadkai men-

tők várták a szabadkai állomáson a halálosan sebesült embert és a kórházba szállították, ahol rögtön megoperálták. Natz aligha fog felépülni.

Eltűnt Petkovits Milán mitroviczai kereskedő 18 éves nővére, kit hasztalan keresett. Végre Szabadkáról kért sürgönyileg a leány 150 K-t, hogy hazautazhasson és megjelölje címét. Ezután meg egy sürgönyt kapott aláírás nélkül, hogy küldjön 160 K-t, hogy a leányt kiszabadíthassák. A kereskedő erre Szabadkára utazott és a rendőrséghez fordult. A rendőrség vállaltára fogta özv. Hellebrand Ferencné sz. Gyűszű Mária rumai illetőségű nőt, akit le is tartóztatott. A leány után pedig nyomozást indított.

Ujvidéki hírek.

Dr. Ámon Pál tb. kanonoknak, ujvidéki plebánosnak Ofelsége a szent Ágostonról nevezett kalocsai címzetes apátságot adományozta.

Az ujvidéki polgármester hazafias beszéde. Tersztyánszky Károly altábornagy, budapesti hadtestparancsnok e hó 9-én Ujvidékre érkezett a helybeli katonaság inspicálása végett. A fogadtatásban résztvett a városi tanács is és dr. Demetrovics Vladimír kir. tan., polgármester, a város nevében üdvözölte. Szép beszédét így fejezte be: „És ha jönni fog, ha jönni kell annak, hogy derek hadseregünk hazánk érdekében, hazánk javára és üdvére nagy és nehéz feladatának megoldásához lát, legyen meggyőződve Nagyméltóságod, hogy városunk közönsége, városunk polgársága királyunk és hazánk iránti szeretettől és hűségétől áthatva minden nemzetiégi különbség nélkül a legnagyobb áldozatkészséggel, lelkesedéssel fog sietni derek hadseregünk támogatására.”

Dénes Lajos áll. felsőkeres. iskolai tanárt Turócszentmártonból Ujvidékre helyezték át.

Farkas Lajos ujvidéki törvényszéki jegyző a zombolyai járásbíróshoz albírónak nevezte ki a király. — Dr. Gecei Mihály ujvidéki törvényszéki joggyakornokot a nagyikindai törvényszékhez jegyzőnek nevezte ki az igazságügyminister.

A városi műszaki tanácsos, mint már közöltük egy felszólalás folytán vizsgálatot kért maga ellen. Ez ügyben a polgármester véghatározatot hozott, mely szerint a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot nem rendeli el, mert a műszaki tanácsos a várossal szemben jogtalan hasznát nem akart szerezni és semmiféle rendelkezést nem akart szerezni a rendőrség felé.

Payerle rendőrfőkapitány rendet csinált a piacon. Elrendelte, hogy az a termelő aki nagyban a kofáknak akarja eladni szállítmányát a főterre kötelese hajtani; akik pedig közvetlen a közönségnek akarnak árúítani azok a haltéren foglalnak állást. A kofák iparigazolványuk kelte szerinti sorrendben, a termelők pedig az érkezés sorrendje szerint foglalják el a piactereket. Ismét-elárúitók a közönség részére fentartott helyen egyáltalán nem vásárolhatnak. A rendre ellenőrök ügyelnek.

A földmívelésügyi minister megengedte, hogy a városi erdőt kiirhatja a tanács, de mihelyt a viszonyok változnak a város köteles 1500holdas erdőt vásárolni.

A szerb művészvilág kiváló tagját Ruzsics Dömötör 72 évet élt volt szerb színházgatót temették el Ujvidéken. — Versezen halt meg, de Ujvidékre hozatta a „Matica”. Erdemeit Hadzsits Antal dr., udv. tanácsos méltatta. A gyászmenetben a város előkelői mind résztvettek.

A véletlen. Kovács István cigányt elfogta a rendőrség. Megmotozásakor drága aranyórát és láncot találtak nála. Arra a kérdésre, hogy miként jutott ezekhez, a furfangos ember azt felelte, hogy — véletlenül tévedtek hozzá. — Ezért az ötletes feleletért ideiglenes lakást adtak neki a városháza — börtönében.

Verekedés, szürkálás, részeg emberek duhajkodása különösen vasárnap éjjel mindig akad Ujvidéken is; ezekről esetenként és névszerint megemlékezni sok lenne. A szesz romboló hatása a nép körében mindenütt mutatkozik.

Zentai hírek.

A Vöröskereszt Egylet vezetősége ápolónői tanfolyamokat létesít. A szegedi ápolónői tanfolyamokra számos zentai előkelő hölgy is jelentkezett.

500 K-s alapítványt tett le Hábermann Dezsőné úrnó az izr. nőgyógyász javára.

Egy érdekes perirat a zentai kir. járásbírósnál. Vannak még udvariás hitelezők, udvariás telperesek, vannak még, akikből nem vették ki az egészséges humor ebben a rideg világban. Im mutatja ezt a következő jbirósági beadvány: Tekintetes kir. járásbíróshoz! A zentai társadalom egyik rokonszenves törekvő tagja N. N. pillanatnyi penzzavarában 60 K-t kért tőlem kölcsön, melyet mindaddig megadni elfelejtett. Kérem őt adósságának szives megfizetésére fölhívni, illetve tekintettel a nehéz pénzügyi viszonyokra, soron kívül kitűzendő tárgyaláson a visszatételében elmarasztalni stb. Mondja most már valaki, hogy a hitelezők gorombák és köszívűek.

Királysértés. Gruin György zentai 52 éves nap számos f. hó 7-én a Herédi-körszékben ittas fővel szidta a királyt és a magyarokat. A jelenlevők felhívták a csendőrség figyelmét. A csendőrség Gruint elfogta. A vallatásnál Gruin részeg állapotára hivatkozott és kijelentette, hogy nem emlékezik semmire. A csendőrség királysértést és izgatásért feljelentette, egyben bekísérte a járásbíróshoz fogházába. Onnet Szabadkára.

Baja. Felmerült az az eszme, hogy a bajai munkásbiztosító pénztár fuzionáljon a zomborival. Az iparosok és alkalmazottak e terv ellen nyilatkoznak.

Ada. Az iskola-termek fűtését eddig 100 K általányért az egyes tanítók látták el. Most magasabb általányt kértek. Az előljáróság 160 K-ra akarta felemelni, de a képviselőtestület a kérelmet elutasította.

Ada község csendőrsége gyanuokok alapján letartóztatta Miresics Csedomir péksegédet, aki szerbiai illetőségű és vallatása során beismerte, hogy őt bízták meg Szerbiában a tiszparti szerblakta vidék hangulatának kipuhatólására és erre vonatkozólag a begyűjtött adatokat el is küldte a szerb kormánynak. Elismerte azt is, hogy ő volt a közvetítő az adai szerb lakosság és Belgrád között.

Magyarkanizsa. Az itteni tejszövetkezet felszámol.

Óbecse. Fehér Vilmos, az alföldi szinkerület igazgatója társulatával e hó közepén Óbecsén megkezdte előadásait. Az operettek a 86. gyalogezred zenekara fogja kísérni. Óbecsén már hosszabb idő óta nem volt szinkertársulat.

Segítség a behívott tartalékosok családjainak. Óbecse nagyközség pénzügyi és gazdasági szakosztálya egyhangu határozattal javasolta a képviselőtestületnek, hogy a kivételes szolgálatot teljesítő katonák javára történő karácsonyi gyűjtésben 500 K-val vegyen részt. Továbbá Dunygerszky Bogdán orsz. képviselő elnöklésével magyar és szerb ajku bizottság alakult abból a célból, hogy a bevonult katonák segélyre szoruló családtagjai javára széleskörben gyűjtést indítson. Szükség szerint a hatóság azonnal is folyosíthat segélyt.

Az Óbecse—szabadkai vonalon új tehervonatot állítottak be, hogy a személyvonatok gyakori késését lehetőleg csökkentsék.

Bácsalmás. Lászlófi Bódog szinkertársulata elég jó erővel rendelkezik és jó darabokat is játszottak, azonban közönségük alig járt a színházba. Pedig alig akad itt valami szórakozás és az ilyen alkalmat sem használja fel a közönség, hogy a mindennapiasság szürke egyhangúságát vidám estékkel pótolja.

Palánka. A gyógynövénytermesztésről tartott előadást Fogl János ujvidéki áll. polg. isk. tanár a délmagyarországi földmívelő-egylet palánkai fiók-egyesületében.

A „Tisztviselők Otthona” 70 taggal megalakult. Az egyletnek tisztviselőnek is tagjai lehetnek.

„Philantropia” cím alatt új jótékonyági egyesület alakul e hó 15-én, mely a közjótékonyosság ügyét egyesíteni lesz hivatva.

Izgalmas kalandja volt Benedek János erdőőrnek Palánka határában, hol szolgálat közben 4 cigányra bukkant, a kik már néhány akáczfát kivágtak az erdőben. Benedek felszólította őket nevék bemonadására. Erre három cigány futásnak eredt, de a negyedik a fejével végighasította az erdőőr jobb kezét és szolgálati fegyverét is el akarta tőle venni. Dulakodás közben sikerült az erdőőrnek a fegyvert elsűnti, hogy ezzel legalább a segédjét és kitanított kutyáját figyelmesse tegye. De a támadó visszahívta elfutott társait és a fejszékkel felfegyverzett cigányok vissza is fordultak. Az erdőőr helyzete nagyon válságosra fordult, de az utolsó pillanatban előrohant hatalmas kutyája és az egyik cigányt torkon ragadva a földre teperte; a többiek erre elfutottak. A kutya által fogva tartott cigány kénytelen volt társai nevéit is bemonadni, de természetesen hamis neveket mondott az erdőőrnek. A csendőrség kinyomozta őket, boróci cigányok voltak. A támadó jaticot a jbirósághoz fogházába kísérték.

Bácsborsód. Vancsura Antal községi bírót a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki Ó felsége. Mint gazdasági intéző 44 évig működött Vancsura a Latinovits-család uradalmában.

A Felsőszentiván—bajai műutat átadták a forgalomba.

Sajkáslak. December 8-án Sajkáslakon 55 taggal alakult meg a Bácsbódog vármegyei gazd. egyesület fiókját képező községi gazdakör.

Parrag. Leszkovác Jásó Mándity Ráda koreszmárosnak bére adta a földjét és 400 K foglalatot kapott. De mindjárt megtartották az áldomást is. Leszkovác a kapott pénzt zsebkezdőjébe göngyölytette, de az áldomás után hazamenet azt elvesztette.

Bácsujfalu. Egy itteni gazda Krajcsik József szalmahordás közben kocsijáról lezuhant és holtan terült el a földön.

Piros. F. hó 6-án 15 pályázó közül Polyák László szondi segédjegyzőt választották meg Piros község jegyzőjének.

Kerény. Mozgalom indult meg egy menház felállítására, melyben nem veszélyes elmebetegek és hozzátartozók nélkül sınıylódó elaggott emberek nyernének elhelyezést. — Kerény gazdag község és remélik, hogy megfelelő telket és pénzbeli segélyt fognak e célra megszavazni. — Ha a kerényi intelligencia az ügy élére áll, az eszme hamar megvalósulhat.

Szond. A vasúti állomás közelében két suhanc megtámadta a pályát bejáró őr; a szúrásokat vastag kabátja felfogta. A pályőr csákánymal védekezett és végül a suhancok megfutamodtak. A csendőrség nyomozta a merénylőket.

Zsabya. Bauer József 19 éves zsabyai lakos Nagybecskerekén, Csurogon, Perlaszon, Ujvidéken, Zsabyán többrendbeli lopást követett el. A nagyreményű ifjút a csendőrség vette oltalmába.

Grebity Velimir egy zsabyai korcsában mélyebben nézett a kancsó fenekére. Mire mámorát kiheverte 100 K-s bankjegyeket hűlt helyét találta. Az ismeretlen tettet a csendőrség nyomozza.

Nikolits Endre közs. jegyzőnek 20 hold föld haszonélvezetét, Jakab Lajos segédjegyzőnek 800 K fizetés és 200 K lakbéremelést szavazott meg a képviselőtestület. — A községi képviselőtestület az adóhivatal felállítására ügyében a kincstár részéről felmerült követeléseket szívesen teljesíti és így az adóhivatal ügye a megvalósulás útján van.

Hódság. Egy siketnéma utazó járta be községünket és ceruzával, irodai cikkeket házalt, egyben ívvel könyöradományokat is gyűjtött, közben a község utcáiról rajzokat készített, ezáltal gyanússá vált. A csendőrségnél aztán kitudt, hogy négy nyelven is tud beszélni. A szolgabíró 20 K-val megbüntette.

Kellemetlen kalandja volt Braity Jován kalugyernek, ki Boszniából jött Deryére. A csendőrség igazolás végett a főszolgabíró elé állította, hol kellő igazolás után szabadon bocsátották.

A **hódsági járásbíró**hoz helyezte át az igazságügyminiszter Lescheditzky Ferenc nagykikindai törvényszéki jegyzőt.

Péterréve. Az itteni ker. hitelszövetkezet felszámol. A szövetkezet 140 ezer K alaptőkével bírt.

Bajmok. A mostani izgalmas időkben mindenütt kékemet vélnék felfedezni az emberek. Hiszen az óvatosság nem árt és tévedni emberi dolog. Most Bajmokon tartóztatott le a csendőrség két apácát, akik kéregettek és akit kémekek tartanak. A csendőrség felszólította őket, hogy kövessék őket; kitudt, hogy az apácák — férfiak. Még nem tudják, hogy csalókkal vagy kémekekkel van-e dolguk.

Karácsonyra: dísz-levélpapírok

Ujvére:

nyomatott és litografált névjegyek
hetilőjegyzési, nagy fal, íróasztalra
aljat- és zseb-naptárak kaphatók a

Berkovits-nyomdában, Kulán (Telefon 14)

Litografált névjegyek szállítására 10 napi idő kell.

Hirek

Kula.

Nagy idők tanuja. König Lőrinc és József jónévű kulai bognármesterek atyja: König Márton, aki szintén bognár volt, m. szerdán este meghalt Kulán 91 éves korában. Benne — aki a 48-as nagy és nehéz időkben már mint javakorbeli ember élte át — a község legöregebb polgára hunyt el. Temetése pénteken d. u. 2 órakor ment végbe.

Öz. Szvitkné Fejes Etelkát kulai telefonkezelőnek helyezték át.

Felolvasások. A kulai Ipartestületben f. hó 28-án este 7 órakor és 29-én d. u. 2 órakor felolvasás lesz, melynek tárgya: az új adótörvények ismertetése. Mint hírlík, a kormány lévre felfüggeszti az új adótörvények életbeléptetését a rossz viszonyok miatt, de azért nem fog ártani, ha az új adótörvényeket megismeri az adózó polgárság.

Ujverbász. Államisegély. Bácsbodrog vármegye alispánjának 22443-913 sz. felterjesztésére a nm. Belügyminiszter nov. 5-én 107647-VII. 912 sz. a. kelt utalványaira 5185.81 Kt utalt a községi pénztárba a községi járványkórház építési és felszerelési költségeire.

Nyugdíjazás. Klemens Frigyes vasúti állomásunk váltókezelője 26 évi szolgálat után nyugdíjba ment. Az állomási személyzet bucsuvacsorát rendezett. Veér Ferenc állomásfőnök köszönetet mondott neki becsületes és hű szolgálatáért. Majd átadta neki a személyzet ajándékát, egy szép zsebkönyvet, melybe monogramját és szolgálati idejének évszámait vésték be.

Szabad lyceum. Mult csütörtökön este Nagy János főgimn. tanár tartott magas színvonalon álló előadást a Kaszinóban. A felolvasás, amely vetített képek kísérték, a francia történelemnek 1515-től I. Ferenc királytól 1793-ig, a nagy francia forradalomig terjedő korát ölelte föl. E majdnem 300 éves válságokban bővelkedő korszak politikai, társadalmi és vallási küzdelmeit ismertette a felolvasó, a kimagasló történelmi alakok hű jellemrajzának kíséretében. Az előadás előtt a fehér vásznon, a község előtt megje-

lentették kegyelemből, néhai Tóth Jenő főg. tanár képmását, aki a Szabad Lyceum kezdeményezője volt nálunk. — F. hó 7-én szombat este az óverbázi Haladókörben, vasárnap az Ipartestületben Lotz főg. tanár tartott vetített képekkel kísért előadást Japán társadalmi, természeti és építészeti viszonyairól. Mind a három előadást a község élénk érdeklődése kísérte.

Tűz. F. hó 9-én ismeretlen okból kigyulladt egy szegény asszonynak, Reinelt Amáliának háza. A gyorsan kivonult tűzoltóság lokalizálta a tüzet. A ház teteje egészen leégett. A kár 800—1000 K.

Polgárórság Ujverbászban A komoly idők arra indították a verbázi idősebb gazdákat, a kik házhelyük és községük esetleges védelmére lesznek utalva, hogy a polgárórság megalakításának kivételről tanácskozzanak. A tanácskozás eredményeképpen több száz Werndl-fegyver (a Mannlicher-előtti gyovalgsági fegyver) érkezett Verbászra. — A Werndl-fegyver ára bajonettel együtt 5 K. — Reméljük, hogy nem lesz rájuk szükség.

Topolya. Fodor Mihály kir. tan., zombori pénzügyigazgató az itteni m. kir. adóhivatalt megvizsgálta.

A **járási jegyzői kar** Topolyán a jegyzői nyugdíjügyben értekezletet tartott.

A **polgári iskolában** f. hó 27. és 28-án tartják a magánvizsgálatokat.

A **topolyai csödbe jutott kiházasító egyesület** bünygyében a szegedi kir. tábla H. János büntetését 8 hónapra, másik két tisztviselőt pedig 4—4 havi fogházra szállította le. Az elítéltek újból felebeztek.

Gondnokság alá helyezték idősb Basch Károlyné topolyai és Tallós Verona csantavéri lakosokat.

A **IV-ik segédjegyzői** állásra Vécsey Dezső okl. jegyzőt választották meg.

A **szőlőutak** kitűzését Vadász Pál mérnökre bízta.

1913-ra a piaci helypénzszedési jog 1400 K kikiáltási ár mellett árvereztetett.

Halálozás. Zahorecz István földbirtokos, a bácsotopolyai takarékpénztár igazgatósági tagja, 63 éves korában elhunyt. Nagy részvét mellett temették el.

Rajcsányi színtársulata kabaréestélyel bucsuzott községünkötől. A társulatot pártolta a község.

Uj telefonállomások és azok előfizetői:

Bácskeresztúr: 1. Pap Dénes, 2. Község, 3. Fischer Márk.

Kucora: 1. Község, **Bácsfeketehegy:** 1. Község, 2. Csendőrség, 3. Takarékpénztár, 4. Schwebler fakeskedő, 5. Kelemen mészáros, 6. Beck Izidor, 7. Seiler és Hofman gőzmalom, 8. Benzinger Lajos gőzmalom.

Szeghegy: 1. Község, 2. Takarékpénztár, 3. Gutwein malom, 4. Edenhardt-sőresarnok, 5. Graf Gottfried gabonakereskedő.

Kishegyes: 1. Község, 2. Grabinszky Mór, 3. Kiss Károly földbirt., 4. Pece Ferenc földbirt., 5. Csendőrség.

Feketehegy. Häuser Péter, Häuser Jakob itteni téglagyáros fia, a Berlin-Charlottenburgi műegyetemen az elektrotechnikai fakultáson mérnöki oklevelet szerzett.

Cipészipari tanfolyam lesz itt január 2-ától kezdve, melyet a technológiai iparmúzeum rendez.

Szeghegy. Gutwein Fülöp és társa gőzmalma rendezte be itt, Feketehegyen és Kishegyesen a villamos világítást. 400 drb 32 gyertyafényű fémszálas lámpa szolgálja a 3 községben a közvilágítást. Sok magánfogvasztó és több iparos elektromotorral dolgozik. A három község vezetői egy áruszállításra is berendezendő villamos vasut eszméjével foglalkoznak, mely a községeken át a bácsfeketehegyi vasútállomáshoz vezetne.

Cservenka. A szegény gyermekeket támogató egyesület karácsonyra 60 szegény iskolásgyermekek fog téli ruházattal ellátni.

Baleset történt a cukorgyár építésénél. Jung János 43 éves napszámosnak egy téglá esett a fejére a magas állványról, úgy hogy eszméletlenül összeesett. Életben maradásához kevés a remény.

Kölcsonkőnyvtár Óbecsén. Az óbecsei modern könyvtár kölcsonkőnyvtár, a legújabb magyar, német és francia irodalmi termékeket, havi 2 és 4 K előfizetés ellenében, 4 és 10 műből álló postacsomagokban vidékre is szállítja és azokat havonta többször is ujakra átcsereéli. — Kérjen prospektust ingyen.

Tilos a védkötelesek kivándorlása. A ministerium december 6-án két rendelet kibocsátását határozta el. E rendeletek elsje „a védkötelesek nagyobbarányu kivándorlása folytán az 1909. évi II. t.-c. 2. §-a b) pontjának első bekezdésében megjelölt védkötel. férfiszemélyek kivándorlását — az ugyanezen törvényszakasz b) pontjának harmadik bekezdésében nyert felhatalmazás értelmében — egy évre általában megtiltja.” A második „a fegyveres erő kötelekébe tartozó egyének részére — az 1903. évi II. t.-c. 2. §-ban nyert felhatalmazás értelmében — utlevelek kiadását ideiglenesen egyáltalában beszünteti.” Mindkét rendelet már életbelépett.

Használhatatlan bankjegyek kicserélése. Az Osztrák-magyar bank főtanácsa a hivatalos lapban teszi közzé azt a szabályzatot, a mely szerint az általános forgalomra használhatatlanná vált 100 K-ás bankjegyek kicserélése vagy megterítése történni fog. Az eljárást 11 §-ba foglalják össze, aszerint, amint a hasznavehetelenséget kopás, véletlen v. szándékos rongálás idézte elő. A legkisebb levonás 1 K.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, mint minden évben, úgy az idén is előterjesztéssel fordult a kereskedelmi ministerhez, arra kérve, hogy a dec. 22-re eső és a karácsonyi ünnepeket közvetlenül megelőző vasárnapon a munkaszünetet függessze fel és az ipari és kereskedelmi árusítást és házhoz szállítást egész napon át nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is minden korlátozás nélkül engedje meg. Az egyesülés a minister határozatáról tagjait kellő időben értesíteni fogja.

A **kisebb községeknél** szokásban volt, hogy a közlegelőknél összegyűlt trágyát eladták. A földművelésügyi minister elrendelte, hogy az összegyűlt trágyát a közlegelők javítására kell fordítani és ezzel a rendelkezéssel a közlegelőn összegyűlt trágya eladását tiltotta.

Szerk. üzenet.

N. úrnak Kula. Mozgositás esetén az új kivételes törvény alapján a bevonultak családjairól gondoskodás fog történni. Az a bizottság, mely Bosznia annexiója idején itt ily célból alakult, már nem létezik. — Bács-megyén kívül eső híreket a legkritikább esetben közlünk. Ez túlhaladná azt a kört, amelyet lapunk részere kijelöltünk. Mi megmaradunk a megyei hírszolgálat keretében.

Értéktözsde

Budapest, 1912 dec. 14.

A Központi Merkur banküzlet AUER DEZSŐ Budapest V. Kálmán-utca 24. jelentése:

A tőzsdei helyzet meg mindig nagyon bizonytalan és szoros összefüggésben áll a politikai helyzet komolyságával, de egy bizonyos megnyugvás megis észlelhető volt az utóbbi napokban, mert a béke fenntartásával erősen számolnak; az árfolyamok csak jelentéktelenül változtak.

4 százalékos magyar koronajáradék	82,70
Magyar hitel részvény	767,—
Magyar bank és kereskedelmi r.	517,—
Magyar jelzálog bank részv.	404,—
Pesti magyar kereskedelmi bank r.	3570,—
Bpest közuti vasút részvény	639,—
Bpest városi vasút	357,—
Sálgótarjáni kőszén	695,—
Rimamurányi vasmű	671,—
Ganz-Danubius gépgyár	3200,—

BPESTEN	GABONAÁRAK	KULÁN
Buza —	11 83	Buza 10 —
Zab —	11,—	Zab 9 20
Tengeri —	7.58	Tengeri 6 —

Nyílttér

Bérbeadó nagybirtok!

Bácsalmás és Kunbaja községek határaitban vasúti fővonal és mút mentén cca 4000 holdas urasági birtok egészben, vagy majoronként 1913 évi szeptember hó 1-től haszonbérbe kiadó.

A birtok megtekintésére Balogh József kasznár bácsalmási lakos ad engedélyt.

Közelebbi felvilágosítással dr. Kovács István uradalmi ügyész szolgál (Budapest IV. Aranykéz-utca 3 sz.) kihez az ajánlatok is benyújtandók lesznek.

Közzététők nem díjaztatnak!

7382 sz. 912

Pályázati hirdetés.

DERNYE községében havi előleges részletekben felvehető évi 800 K fizetéssel ujonnan szervezett községi irnokai állásra pályázatot hirdetek.

Pályázati határidő 1912 évi dec. 31-ig.

Hódság, 1912. dec. 5.

1-3

RUMBACH szolgabíró

Füszer és csemege kereskedés Prágai Festék, lakk-árúk gyári lerakata

Pécsi teavaj! Sajt különlegességek! Rochefort! SONKA Asztalosoknak és mázolóknak külön árkedvezmény!

ACSANSZKI ÉS GRUITY KULA (A JÁRÁSBÍRÓSÁG MELLETTI ÚJ ÜZLETHÁZBAN)

Bőr- és kötött-kezttyük, harisnyák, női és férfi fehérneműek, trikó-árúk
Abraham cégnél, Kulán (Heinc üveg és porcellánkereskedése mellett)

Mrgyanov Jefta új uri- és női- divat-árúháza „a Menyasszonyhoz“ Kula (Stein Bertalan ház)

Nagy választékban

csipkék
ruhadíszek
I-rendű fűzők

férfiingek, gallérok, kézelők, nyakkendők
legdivatosabb zsebkendők, téli és nyári
harisnyák, női fehérneműek; pamutok

mindenféle
férfi és női
szabókellékek

A Kleiner József-féle ház

kékfestőde, himzőelőnyomda és szikvízgyárral

berendezve — nagy vevőkörrel, elköltözés miatt, azonnal eladó.

A berendezések, külön-külön is eladók.

Bővebb értesítést ad *özvegy Kleiner Józsefné, Kula Kossuth-Lajos-utca*

Értesítés.

A kulai közönségnek általánosan megnyilvánult óhajával számolva a kulai sörgyári gőzfürdő használatát 1913. január 1-től kezdve megváltoztatik következőleg olyképen, hogy vasárnap, hétfő, szerda, csütörtök és szombati napon a férfiaknak, — kedd és pénteki napon pedig a nőknek bocsátatik rendelkezésre a tükör- és gőzfürdő. A kádfürdőt továbbra is a hetek bármely napján bárki tetszes szerint veheti igénybe. — Együttel felkérjük a t. fűrdőközönség, hogy mindennemű ez ügyet érdeklő panaszt és méltányos kívánságot a gyár irodájában bejelenteni sziveskedjek.

6156 sz. 912

Kula községétől

Árlejtési hirdetmény.

Kula község 1913. évi előfogatási szolgálatának biztosítására az árlejtést Kula község-házánál december 15-én d. u. 3 órakor fog megtartatni.

Feltételek Kula község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtudhatók. Kula, 1912. dec. 9.

Előjáróság

Az Ujság

karácsonyi nagy jubileumi száma

tartalom és terjedelem dolgában páratlanul áll az egész világsajtóban. Nincs az a nap-tár- vagy albumajándék, mely ezzel az egy karácsonyi

jubileumi számmal

felér. Ezt a karácsonyi jubileumi számot megkapja mindenki aki AZ UJSÁG-ra, ha csak egy hónapra is, január elsejével előfizet.

▲▲▲▲ ▲▲▲▲ AZ UJSÁG a legjobban szerkesztett, teljesen független, nagy előkelő napilap.

Előfizetési árak:
Egyévre 28K
Félévre 14K
Negyedévre 7K
1 hónap 2.80K

Vasárnap:

Asszony-, Gyermekek- és Automobil Sport melléklet.

“AZ UJSÁG” kiadóhivatala

BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-ut 54

LEGTARTÓSABB

húzott drótszállás lámpa

Magyar

SIEMENS - SCHÜCKERT - MŰVEK

Budapest VI. Teréz körút 36

Pongrácz A. Sándor úrissabósága

KULA (Ferenc József téri bérpalotában) Magyar, angol és skót gyártmányú szövetruháknak nagy raktára

Tex János és fiai épület és bútorasztalosok

KULA Deák Ferenc utca 1336

Készítenek háló, ebédlő, úrizzsoba, könyvtár-szekrény, üzleti állványokat stb.

Rajzokkal és árajánlattal szívesen szolgálnak.

Varázsfuvola

Bárki 1 óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola” rendkívül kellemes, 20 acéltrombita hanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben kottafüzettel, dalokkal tokkal ajándékkal együtt **csak 4 korona.** Csakis WÄGNER Hangszer Kiváló országszerzte elismert legolcsóbb hangszerárúházában kapható Budapest József körút 15. Gyorsjavító műhely! Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket. 26 52

Kolozsvári jogívvizsgára Marosvásárhelyi ügyvédvizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető módon előkészít Dr. Polc Rezső ügyvéd jogszemináriuma és jogalkalmazást tanító intézete, Kolozsvár Kossuth L.u.35. Telefon 882

Elegáns férfiruhák

átmeneti kabátok angol télikabátok kizárólag mérték szerint finom kivitelben készülnek ifju Abel József angolszabónál Kulán

Legfinomabb angol varrott amerikai valamint férfi és női lakk és fehér GIPÓK

Barna bagaria bőrkamaslik és fekete bőrkamaslik különféle formákban kaphatók

ifju Kovács J. I. cégnél Kula (bérpalota)

Saját készítményű és gyári cipők raktára Mindenféle férfi, női és leány házi komótipők raktára

BIOGLOBIN! Vérképző ital! Új életerőt ad!

Ki idegesnek, erélytelennek, ki kimerítő betegség vagy súlyos lelkimegrázkódtatás következtében gyengének érzi magát, ki verszegény, kimerült, etvágytalán, fáradt vagy álmatlan, az ne használjon mást mint Bioglobint. Fejlődésben elmaradt gyermekeknek értékes táp és erősítő szer. — Egy üveg ára 3.50 K, próbaüveg 2 K.

Kapható Kulán: Maly László gyógyszerárúháza Főlerakat és szétküldési hely: Schubert városi gyógyszerárúháza Zombor 5-12

„Aspirin Sósorszesz“

nélkülözhetetlen házszer, mely erősít, frissít és üdít!

Kapható 44, 1.20 és 2.50 filléres üvegekben

Gergelyi-féle „Citromlimonádé“

nélkülözhetetlen üdítő ital

Készíti Gergelyi József gyógyszerész Kula (Bácsmegegye)

Kizárólagos képviselő: Friedmann-cég, Kula

Kérjünk mindenütt fenti gyártmányokat

ANGOL, MAGYAR

szövetkülönlegességekből férfiöltönyt, felöltőt, télikabátot készít a legkényesebb izlést is ki-elégítőleg

Treuer Péter férfiszabó, Kula postával szemben

GYERMEKÖLTÖNYÖK RAKTÁRON

Styria-Universal Kötőgép

megmunkál finom és vastagszálu pamutot ugyanazon gépen

Árjegyzék ingyen. Részletfizetésre is. STYRIA-RÖTÖGÉPGYÁR, GRAZ, III.

Képviselő Stein Bertalan Kula

Egy próbarendelménnyel

méret után — mindenki meggyőződhetik, hogy

Treuer Károly úri, női és gyermek cipész KULA DEÁK FERENCZ UTCA

cipő-árúi csinos kivitelűek, kifogástalan minőségűek és formájukat mindvégig megtartják

Kizárólag elsőrendű kézimunka olcsó árak mellett

Ne vegyen mást csak

TUNGSRAM

LAMPÁT ZURSNIK JÁNOS cégnél KULA A vétel nagysága szerint árendedmény

Bischof Ferencz férfiszabó-üzlete Kulán

Szövetraktár

Bamer Antal, Palánka

ajánlja a gyászolók b. figyelmébe dúsan felszerelt

sírkőraktárát

fehér, fekete és kék márvány, ugymint granit, syenit és labrador kövekből, a legolcsóbb árak mellett. Utánvésetek és újraaranyozások a temetőben jutányosárak mellett 25

STEIN IGNÁC

szoba és cimfestő

lakása Kula (Szt-László utca) Meghívásra vidékre is elmegy

GÖZMOSÓ

fehérnemű és vegytisztító intézet KULA a jbiróság átellenében

KENDERTÖRŐ — MALOM

eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Lohnert Péter TORZSA

(140 házszám)